

steder, som Europa frembyder, og at gjøre Alt, hvad der staar i vor Magt for at drage den yderst mulige Fordel af denne nære Afstand. Vi kunne ikke konkurrere med et Land som Amerika i simple og almindelige Varer, i Korn og Kvæg af almindelig Slags, i Smør og Ost, som de overhovedet kunne leveres fra et hvilket som helst Sted. Betingelsen for, at vi kunne hævde vor Plads, maa nødvendig være, at vi paa alle Omraader bestræbe os for at levere Varer, der ubetinget ere af den allerbedste og allerfineste Kvalitet. Kun derved vil det være muligt at bevare den gunstige Stilling, som vort stærkt fremadskridende og i det Hele i de senere Aar udmærket udviklede Agerbrug har vidst at hævde paa det engelske Marked, og kun gennem dette, paa alle Omraader at levere det Allerbedste, vil det være muligt at bevare for vor Agerdyrkning en saadan Afsetningskilde, at det virkelig kan vedblive at være en indbringende og betalende Næringsdrift. Vi kunne ofte i den Henseende være ugunstigt stillede, og man hører eller læser almindelig i Beretningerne, at f. Ex. de Kornvarer, som ere høstede iaar, ville, selv med den største Forsigtighed og Omhu, aldrig kunne blive Varer af første Klases Kvalitet. Det maa vi være som ethvert andet Uheld, der kan bekvæms os; men vist er det, at der er store Omraader, paa hvilke der ganske sikkert lader sig gjøre overordentlig Meget, ikke blot af den enkelte rationelle Jordbruger, men af den store Mængde af Agerbrugere, for at levere Varer, der kunne være sikke paa at bevare den allerførste Plads. Maltbyg, som allerede er blevet, og som mere og mere maa blive vort Agerbrugs Hovedfrembringelse, hvad Kornvæsenet angaar, maa kunne leveres her fra Danmark i langt bedre Skikkelse end hidtil. Byggen har jo mere og mere fortrængt andre Kornsorter. Rugen forsvinder mere og mere fra vore Marker, især i frugtbare Egne, for at give Plads for andre Kornsorter, og Byggen er det, som i finansiell økonomisk Henseende staar høiest i Pris. Men hvad det kommer an paa, er, at den Byg, der leveres fra Danmark, er af en saadan Bestaffenhed, at Varen alene ved at forkynde sig som dansk kan være sikker paa at have en forudfattet god Mening, og at den virkelig er istand til at naae den højeste Pris. Noget Eignende gjælder for vort Smør. Den store Smørforsendelse, vi have havt til England, har været en betydelig Indtægtskilde for vort Land, og at vort Smør er blevet betydelig bedre, besværlig Ingen; men at der endnu er Fremskridt at gjøre og det navnlig saadanne Fremskridt, hvorved Danmark bliver istand til at konkurrere paa det engelske Marked med fersk Smør, saaledes som det leveres andetsteds fra — hvilket vilde være af den største Betydning for Meieriet — turde ikke mindre være erkjendt af Alle. Det Samme gjælder Kreaturer, hvor Op-

gaven maa være at præstere Varer af den allerbedste Art, som i Forveien ere sikke paa at vinde alsidig Tilslutning paa det engelske Marked. Kun gennem saadanne Bestræbelser for at udvikle vort Agerbrug til at præstere det Allerbedste, det formaar, vil det være muligt at bevare den gunstige Stilling, vi hidtil have havt, og dertil er det ganske vist muligt for Staten at bidrage Sit, og jeg tror, at Staten kan og bør gjøre dette paa to Maader. Den ene er den, at Staten træder hjælpende og støttende til ved alle de Leiligheder, hvor Videnskaben tilbyder sig at træde Praxis hjælpende ved Siden, at Staten ikke holder sig tilbage, hvor det gjælder gennem Undersøgelser, gennem praktiske Erfaringer, gennem videnskabelig ledede Forsøg at udlede saadanne Læresætninger, som kunne komme Alle til Gode. I saa Henseende er der gjort Meget i de senere Aars Finantslove; men jeg haaber, at man ikke vil blive træt, at man tvertimod vil bestræbe sig for i udvidet Maal at anvende Penge paa saadan Maade. Thi det er sikkert, at der neppe er nogen Anvendelse, som er mere frugtbringende for os Alle end netop den, der gaar ud paa at drage alle Videnskabens store Resultater saaledes ned i den praktiske daglige Gjerning, at Intet forsømmes af det, som kan bidrage til at fremkalde det bedst mulige Resultat. Den anden Maade, hvorpaa Staten kan og bør hjælpe Agerbruget, er ved at borttage forskjellige af de Byrder, som nu hvile derpaa. Der kan være forskjellige Ting i den borgerlige Lovgivning, paa hvilke der kunde peges, men det ligger udenfor den Forhandling, vi have for idag. Derimod er det ganske vist berettiget ved denne Leilighed at tale om de forskjellige Afgifter, som endnu maa siges at hvile paa vort Landvæsen med en utilbørlig Lyngde. Ved tidligere Leiligheder har jeg tilladt mig at udtale som min Anskuelse, at det vilde være af Betydning, ogsaa for Agerbruget som saadant, at Afgifter som f. Ex. Tolden paa Kul og Salt forsvandt. Jeg har ligeledes tilladt mig at nævne, at jeg vilde anse det for at være af stor Betydning for Agerbruget, om den urimelig høje Told, som nu kræves af Agerdyrkningsmaskiner, navnlig dem af en mere sammensat Bestaffenhed, og som derfor ere mere kostbare, kunne blive nedsat, helst helt bortfalde, men i alt Fald blive nedsat saaledes, at der ikke krævedes højere Told end den, som selve Materialelet burde yde. Jeg tror, at vort Agerbrug holdes meget tilbage derved, at der netop paa de bekosteligste Maskiner hviler en betydelig Told. Jeg veed, at der er Andre, som ere uenige med mig heri, særlig veed jeg, at den høitærede Finantsminister ikke deler denne Anskuelse. Han har tidligere yttret sig imod mig og, om jeg ikke feiler, gjort gjældende, at den Told, der nu hviler paa de større Agerdyrkningsmaskiner, i og for sig er saa forsvindende i Forhold til selve Maskinernes Pris